

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu a soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška, soudce JUDr. Petra Průchy a soudkyně Mgr. Jany Brothánkové v právní věci žalobce: **SVS Delta Racing Team, z. s.**, IČ 26983729, se sídlem Dolní 61, Kobeřice u Brna, zastoupený MUDr. Mgr. Danielem Mališem, LL.M., advokátem, se sídlem Na Rybníčku 1329/5, Praha 2, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 3/5, Brno, **za účasti: I.** Agria, a.s., IČ 60699175, se sídlem Nížkovice 74, **II.** D. H., **III.** M. K., **IV.** V. P., **V.** P R O A G R O , spol. s r. o., IČ 46977295, se sídlem Marefy 140, Bučovice, **VI.** P. S., zastoupená Mgr. Michalem Dobešem, advokátem, se sídlem Křenová 71, Brno, **VII.** M. U., **VIII.** obec Vážany nad Litavou, se sídlem Vážany nad Litavou 125, zastoupená Mgr. Františkem Štouračem, advokátem, se sídlem Masarykova 413/34, Brno, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. prosince 2014, č. j. JMK 105282/2014, v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení VIII proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 21. prosince 2016, č. j. 62 A 25/2015 - 284,

takto:

I. Kasační stížnost osoby zúčastněné na řízení VIII **se zamítá.**

II. Osoba zúčastněná na řízení VIII **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

V. Osobám zúčastněným na řízení **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

VI. Osobě zúčastněné na řízení VIII **se vrací** soudní poplatek za návrh na vydání předběžného opatření ze dne 17. února 2017 ve výši **1 000 Kč**, který jí bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Pozemek p. č. 1854 v k. ú. Vážany nad Litavou (dále je vždy míněno toto katastrální území) je dnes rozdělen na tři části, přičemž pozemek p. č. 1854/1 vlastní BIKE PARK, z. s., a pozemky p. č. 1854/2, 1854/3, 1852 a 1855 náleží žalobci (zapsanému spolku, jehož předmětem činnosti je „provozování a organizování mládežnických motoristických sportů nevýdělečným způsobem“). Okolo roku 2007, kdy šlo v případě pozemků p. č. 1854/1, 1854/2 a 1854/3 ještě o pozemek jediný, začal na něm stavebník a jeho tehdejší vlastník (odštěpný závod zahraniční právnické osoby TML INTERNATIONAL CORPORATION, organizační složka, jejímž zřizovatelem je obchodní společnost se sídlem na Floridě, USA), provádět terénní úpravy. Jejich deklarovaným cílem mělo být vytvoření motokrosové dráhy včetně zázemí pro pořádání závodů. Dělo se tak na základě tří souhlasů Městského úřadu ve Slavkově u Brna (dále též „stavební úřad“): a) souhlas stavebního úřadu č. j. SÚ/23180-07/7617-2007/Sv ze dne 27. listopadu 2007 s ohlášením „terénních úprav sportoviště Vážany nad Litavou“, b) mlčky udělený souhlas s ohlášením II. etapy těchto terénních úprav (ten byl po uplynutí lhůty doplněn i písemným souhlasem č. j. SÚ/9550-08/3678-2008/Sv ze dne 30. května 2008), c) společný územní souhlas a souhlas s ohlášením III. etapy uvedených terénních úprav č. j. SÚ/14756-08/4505-2008/Sv ze dne 7. srpna 2008. K terénním úpravám využíval stavebník zejména výkopovou zeminu ze stavebních prací. V první etapě šlo o zeminu z lokální stavby vodovodu, avšak v rámci druhé a třetí etapy již stavebník dovážel zeminu z rozsáhlých liniových staveb v okolí Brna (např. z tunelů Dobrovského). Celkově bylo na uvedený pozemek v průběhu let navezeno několik set tisíc metrů krychlových materiálu – výkopové zeminy s příměsí stavebního odpadu.

[2] Navezená zemina se postupně začala sesouvat ze svahů navážky na sousední pozemky, a to zejména směrem k poldru, který vybudovala v minulosti obec Vážany nad Litavou jako protipovodňové opatření. Dne 23. června 2014 proto vydal stavební úřad rozhodnutí, kterým *de facto* nařídil žalobci, aby uvedl dotčené území do původního stavu před započetím navážky. Konkrétně mu uložil, aby odstranil terénní úpravy realizované na pozemcích p. č. 1854/1 a 1854/2 (původně parcela č. 1854), a dále na pozemcích p. č. 1852, 1853, 1855, 1856, 1857, 2109, 1850, 1849, 1848, 1847, 1846, 1845, 1844, 1843, 1842, 1841, 1840, 1839, 1838, 1837, 1836, 1835, 1834, 1833, 1832, 1831, 1830, 1829, 1678, 1677, 1676, 1675, 1674, 1673, 1672, 1671, 1670, 1669, 1668, 1667, 1666 a 1291, vše v k. ú. Vážany nad Litavou, provedené v rozporu s vydanými opatřeními stavebního úřadu, a to ve lhůtě tří let od právní moci tohoto rozhodnutí (dále též „rozhodnutí o odstranění terénní úpravy“). Stavební úřad zároveň tímto rozhodnutím stanovil podmínky pro odstranění předmětné terénní úpravy, včetně povinnosti žalobce předložit technologický postup prací

při jejím odstraňování, a to do devadesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Žalobcovo odvolání zamítl žalovaný rozhodnutím označeným v návětí.

[3] Žalobce podal správní žalobu ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud"), a ten odvolací rozhodnutí zrušil. Vyšel z toho, že rozprostření zeminy na jiné pozemky ve vlastnictví třetích osob bylo jediným důvodem, proč stavební úřad a žalovaný nařídili žalobci odstranění terénní úpravy jako celku ze všech pozemků, na nichž se v současné době nachází. Takový důvod pro nařízení odstranění terénní úpravy jako celku však nemůže obstát. Krajský soud s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. listopadu 2008 č. j. 2 As 53/2007 - 111 a na zásadu minimalizace zásahu do právní sféry jednotlivce dovodil, že stavební úřad měl použít takové prostředky, kterými lze ještě dosáhnou sledovaného cíle (návrat terénní úpravy sportoviště do původní podoby), nicméně které šetří co nejvíce práva stavebníka nabytá na základě dřívějších ohlášení. Krajský soud proto uzavřel: „*Žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav ohledně technologické proveditelnosti odstranění terénní úpravy tak, aby bylo možno minimalizovat zásah do oprávnění žalobce mít umístěnu terénní úpravu – sportoviště v původně ohlášené podobě, pakliže má být rozprostření zeminy na okolní pozemky tím jediným důvodem pro nařízení odstranění terénní úpravy. Pro závěr o tom, že předmětnou terénní úpravu z hlediska jejího odstranění nelze rozdělit na jednotlivé části, o nichž by bylo možno rozhodnout v rámci jednoho výroku prvostupňového orgánu, pak chybí dostatečné úvahy žalovaného, podložené náležitými skutkovými podklady.*"

II. Kasační stížnost a řízení o ní

[4] Proti výše uvedenému rozsudku krajského soudu podala obec Vážany nad Litavou jako osoba zúčastněná na řízení VIII (dále též „stěžovatelka") kasační stížnost. Stěžovatelka v kasační stížnosti navrhla (a žalovaný tento návrh taktéž podpořil), aby Nejvyšší správní soud vydal předběžné opatření, jímž by uložil žalobci zdržet se dalšího navážení jakéhokoliv materiálu na pozemky p. č. 1855, 1854/1, 1854/2, 1854/3 a 1852, vše v k. ú. Vážany nad Litavou. Tomuto návrhu Nejvyšší správní soud vyhověl usnesením ze dne 1. února 2017, č. j. 6 As 6/2017 - 75.

[5] Kasační stížnost odůvodnila stěžovatelka tím, že terénní úpravy provedené žalobcem a jeho právními předchůdci tvoří skutečně jeden nedílný celek a jejich odstranění po částech není prakticky možné. Zemina zde byla navršena do nepřiměřené výše bez jakýchkoliv zabezpečovacích opatření a při jejím odebrání z okolních pozemků dojde k dalším sesuvům mimo pozemky, na nichž byly terénní úpravy v minulosti povoleny. Stěžovatelka k tomu citovala z geotechnického posouzení nestabilní oblasti v k. ú. Vážany nad Litavou, zpracované společností PROXIMA PROJEKT s.r.o., v prosinci 2015: „*Je patrná snaha o odtěžení části násypového tělesa. Hmota z tělesa byla odvezena do horních partií násypového tělesa. Při odtěžování došlo i k odtěžení paty násypového tělesa. Nejvyšší hmota násypového tělesa a sesuvu zůstala nedotčená a dále přitěžuje celý masív, který je nyní oslaben v jeho patě. Horní hmoty násypového tělesa jsou zapřeny do níže položených již destabilizovaných hmot. ... Dlouhodobým rozvolňováním masivu dochází a bude docházet k neustálému zvětšování se sesuvné plochy, tím více hmoty bude v plíživém pohybu až do doby prvního většího deště nebo jarního tání. V této době dojde s velkou pravděpodobností k výrazné destabilizaci celého sesuvu (z plouživého pohybu se stane zemní proud) a jeho rychlému pohybu*

do oblasti Poldru 1.“ Žalobce pak podle stěžovatelky nadále zhoršuje celou situaci tím, že stále pokračuje v navážení další zeminy.

[6] Dále stěžovatelka poukázala na to, že podle výše uvedeného geotechnického posouzení *„násypové těleso je tvořeno zeminami z výkopů, tak rovněž stavebním odpadem cihly, malta, omítkoviny, beton, výztuž, dřevo a blíže neurčeným. Z hlediska posuzování se tedy již nejedná o běžný zeminový násyp, ale již o skládku.*“ Skutečnost, že se jedná o nepovolenou skládku, je podle stěžovatelky porušením stavebního povolení a důvodem pro odstranění stavby, jak je uvedeno v rozhodnutích správních orgánů. Stěžovatelka doplnila, že jednání žalobce šetřila i Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje, Územní odbor Vyškov, Oddělení hospodářské kriminality pod sp. zn. KRPB-293013-437/TČ-2015-061281-JV jako podezření ze spáchání trestných činů neoprávněného nakládání s odpady a ohrožení životního prostředí, přičemž podle informací stěžovatelky je vyšetřování skončeno a ve věci bude podána obžaloba.

[7] Stěžovatelka následně svou kasační stížnost doplnila o odborné vyjádření společnosti PROXIMA PROJEKT s.r.o. ze dne 20. ledna 2017. Z něj vyplývá, že není realizovatelné odstranit násypové těleso pouze částečně tak, aby respektovalo hranice pozemků tělesem zasažené, jelikož by to vedlo k vysokým zářezům v tomto tělese, které by se musely zajistit pomocí trvalých tuhých pažících konstrukcí, což by bylo technicky náročné a dlouhodobě neudržitelné.

[8] Žalovaný ve svém vyjádření vyslovil plnou podporu stěžovatelce a její kasační stížnosti a návrhu na vydání předběžného opatření.

[9] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti požádal Nejvyšší správní soud o přednostní projednání věci kvůli omezení vlastnického práva, které pro něj plyne z mezitím vydaného předběžného opatření. Poté shrnul skutkový stav, přičemž ve vztahu k napadeným správním rozhodnutím zdůraznil, že *„jediným důvodem tvrzeného rozporu provádění terénních úprav se souhlasy MÚ Slavkov u Brna je skutečnost, že se nějaká zemina nachází i mimo pozemky, k nimž se tato opatření vztahují. Tímto důvodem není například složení zeminy a tato otázka vůbec nebyla ve správním řízení zkoumána. Jediným důvodem pro označení terénních úprav a sesuté zeminy za jeden celek, a potažmo pro konstatování nemožnosti odstranění jen jejich části, pak je údajná nemožnosti tuto část (za účelem odstranění) vymezit. Tímto důvodem naopak není hrozící sesuv materiálu ze zbývajících terénních úprav.*“ Ve vztahu k napadenému rozsudku krajského soudu pak žalobce upozornil, že ten zrušil rozhodnutí žalovaného proto, že bylo v rozporu se spisy, resp. v nich nemělo oporu, tedy podle § 76 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Konkrétně zdůrazňuje pasáž, v níž krajský soud uvedl: „*Pro závěr o tom, že předmětnou terénní úpravu z hlediska jejího odstranění nelze rozdělit na jednotlivé části, o nichž by bylo možno rozhodnout v rámci jednoho výroku prvostupňového orgánu, pak chybí dostatečné úvahy žalovaného, podložené náležitými skutkovými podklady.*“

[10] Z toho pak žalobce dovozuje, že kasační stížnost je nepřípustná, neboť namísto polemiky s odůvodněním rozsudku krajského soudu se pokouší doplňovat nové důvody pro vydání napadených správních rozhodnutí, které v nich však nejsou obsaženy a nebyly ani předmětem předcházejícího správního či soudního řízení. Stěžovatelka v kasační

stížnosti neoznačuje místa ve spise, jež by skýtala oporu pro závěry správních orgánů. Místo toho uvádí jiné (nové) skutkové důvody, než na které se odvolával žalovaný a stavební úřad. Tyto důvody, jimiž má být podpořen závěr, že terénní úpravy tvoří jeden nedílný nepovolený celek (konkrétně jejich materiálové složení) a že je nelze odstraňovat po částech (konkrétně pro nebezpečí dalších sesuvů) navíc opět nemají ve spisech žádnou oporu. Stěžovatelka tedy ve skutečnosti podle žalobce nenamítá nesprávné posouzení právní otázky krajským soudem, jak tvrdí, pročež je její kasační stížnost nepřípustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť se opírá jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s. V podstatě ze stejných skutečností dovozuje žalobce též nepřípustnost kasační stížnosti ve smyslu § 109 odst. 5 s. ř. s., podle něhož Nejvyšší správní soud nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil až po vydání napadeného soudního rozhodnutí (k tomu žalobce odkázal na rozsudky zdejšího soudu sp. zn. 3 As 51/2003 a 7 As 60/2007).

[11] Ve zbývající části svého vyjádření pak žalobce obsáhle polemizuje s obsahem výše citovaného geotechnického posouzení nestabilní oblasti v k. ú. Vážany nad Litavou, zpracované společností PROXIMA PROJEKT s.r.o., z prosince 2017, a s tím, jak jej stěžovatelka prezentuje a interpretuje ve svých podáních. Především však upozorňuje, že tento dokument vznikl až téměř rok po vydání rozhodnutí žalovaného a nepopisuje tedy stav terénních úprav době vydání napadeného rozhodnutí, nýbrž stav údajně existující nejméně o půl roku později. Při přezkumu napadeného rozsudku proto nelze k tomuto dokumentu přihlížet. Aktuální skutkový stav je navíc opět odlišný, neboť v době vypracování citovaného posouzení žalobce teprve započal s řešením sesuvu. V období od prosince 2015 do dubna 2016 pak žalobce odtěžil značnou část zeminy sesuté mimo pozemky sportoviště a přepravil ji zpět na tyto pozemky do dostatečné vzdálenosti od jejich okraje. Po odtěžení zeminy žalobce úpravou zbývajícího materiálu vytvořil pozvolný svah, který dalším sesuvům brání.

[12] Obdržená vyjádření zaslal Nejvyšší správní soud na vědomí ostatním účastníkům řízení a osobám zúčastněným na řízení. Osoby zúčastněné na řízení (vyjma stěžovatelky) se ke kasační stížnosti nijak nevyjádřily.

[13] Dne 17. února 2017 obdržel Nejvyšší správní soud další návrh stěžovatelky na vydání předběžného opatření, jímž by i subjektu BIKE PARK, z. s., byla uložena povinnost, aby se zdržel dalšího navážení jakéhokoliv materiálu na pozemky p. č. 1855, 1854/1, 1854/2, 1854/3 a 1852 v k. ú. Vážany nad Litavou. Stěžovatelka tvrdila, že BIKE PARK, z. s., který je personálně propojen s žalobcem, nadále pokračuje v navážení materiálu na pozemek 1854/1 a další pozemky, ostatně na jeho pozemek 1854/1 se lze dostat jen přes pozemky žalobce, jemuž již Nejvyšší správní soud předběžným opatřením navážku zakázal. K rozhodnutí o tomto návrhu již Nejvyšší správní soud vzhledem k vynesení rozsudku ve věci neměl časový prostor.

[14] Dne 20. února 2017 obdržel Nejvyšší správní soud vyjádření žalobce ke stěžovatelčině doplnění kasační stížnosti; podle žalobce doplnění kasační stížnosti nesouvisí s přípustnými kasačními důvody a je nepravdivé.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[15] Nejvyšší správní soud shledal, že podmínky řízení jsou splněny, a kasační stížnost vyhodnotil jako přípustnou. Neshledal přitom důvody nepřípustnosti uváděné žalobcem. Jediné, v čem lze dát žalobci za pravdu, je nepřípustnost uplatnění skutkových okolností vyplývajících z geotechnického posouzení nestabilní oblasti v k. ú. Vážany nad Litavou, zpracované společností PROXIMA PROJEKT s.r.o., z prosince 2015, které vzniklo a popisuje stav po vydání napadeného správního rozhodnutí. To se však projeví pouze tím, že Nejvyšší správní soud k těmto skutkovým novotám nebude přihlížet, stejně jako by k nim s ohledem na § 75 odst. 1 s. ř. s. nemohl přihlížet ani krajský soud. Neznamená to ale, že by byla nepřípustná celá kasační stížnost (srov. k tomu BLAŽEK, T., JIRÁSEK, J., MOLEK, P., POSPÍŠIL, P., SOCHOROVÁ, V., ŠEBEK, P. *Soudní řád správní – online komentář*. 3. aktualizace. Praha: C. H. Beck, 2014, komentář k § 109 odst. 5).

[16] Pokud pak jde o samotné důvody kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud vychází z toho, že ustanovení soudního řádu správního, která zavádějí restrikce soudního přezkumu s ohledem na zásadu koncentrační a dispoziční, musí být podle Ústavního soudu interpretována ústavně konformním způsobem [nález sp. zn. Pl. ÚS 12/99 ze dne 27. 6. 2000 (N 98/18 SbNU 355; 232/2000 Sb.)]. Proto Nejvyšší správní soud již v minulosti dovodil, že zákaz uvádět v řízení o kasační stížnosti nové právní důvody, které nebyly uplatněny v řízení před krajským soudem, dopadá pouze na takového stěžovatele, který byl v řízení před krajským soudem žalobcem a svou žalobou nastavil referenční rámec přezkumu v řízení u krajského soudu. Pokud však kasační stížnost podává žalovaný správní orgán nebo osoba zúčastněná na řízení, mohou argumentovat jakýmikoli právními důvody, a to bez ohledu na to, jakou procesní obranu uplatnili ve vyjádření k žalobě nebo zda takové vyjádření vůbec podali (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. července 2008, č. j. 1 Ans 5/2008 - 104). Co se týká naplnění dikce § 103 odst. 1 s. ř. s., Nejvyšší správní soud má za to, že pokud žalovaný nebo osoba zúčastněná na řízení namítají, že krajský soud zrušil napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., aniž by byly naplněny podmínky uvedené v tomto ustanovení, jedná se o kasační stížnost podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť v ní jde o správnost posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Ostatně i rozsudkem ze dne 13. října 2004, č. j. 3 As 51/2003 - 58, který žalobce cituje ve svém vyjádření, Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítal, nikoliv odmítal pro nepřípustnost.

[17] Z uvedených důvodů bylo nutné podanou kasační stížnost zhodnotit věcně. Nejvyšší správní soud nicméně musel dospět k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[18] „Zakopaný pes“ celého případu, který se nyní ocitá až před Nejvyšším správním soudem, leží v minulosti, konkrétně v letech 2007 a 2008, kdy Městský úřad Slavkov jakožto stavební úřad vydal tři výše citované souhlasy s provedením terénních úprav. Tyto souhlasy – bez ohledu na zatím nedořešenou otázku, zda vůbec terénní úpravy v navržené podobě splňovaly parametry pro povolení ve zjednodušeném procesu – totiž byly vydány na základě naprosto nedostatečné dokumentace předložené stavebníkem a bez stanovení konkrétních podmínek pro provádění stavby. Výkresy předložené stavebníkem zachycují rozměr předpokládaných terénních úprav pouze ve formě zjednodušeného půdorysného

výkresu. Není z nich tudíž patrná jejich plánovaná výška, resp. výsledný profil terénu (je z nich nanejvýš možno dovozovat, že terénní úpravy neměly sahat až po samu hranici pozemku p. č. 1854 se sousedními pozemky, neboť obrys území dotčeného terénní úpravou podle jednotlivých půdorysů je menší než obrys uvedeného pozemku). V dokumentaci, která sloužila jako podklad pro souhlasy stavebního úřadu s II. a III. etapou, se pak výslovně uvádí: „*Kubaturu zeminy nelze stanovit, terénní úpravy a násypy budou modelovány přímo na sportovišti zástupci investora.*“ Z vydaných souhlasů včetně jejich podkladů je tudíž jen obtížně možné určit, v jakém rozsahu bylo možno modelaci terénu provádět, resp. jaké mocnosti směla případná navážka materiálu dosáhnout.

[19] Z výše popsaných důvodů je zjevné, že pro stavební úřad bylo mimořádně složité posoudit, zda hlavní část terénních úprav, která se nachází na pozemcích, jež vznikly rozdělením původního pozemku p. č. 1854, již překročila povolený rozsah, či nikoliv. Stavební úřad toto dilema vyřešil tak, že se v rozhodnutí o odstranění terénní úpravy držel pouze toho, co byl schopen bez pochybností prokázat, totiž že v důsledku neustálého vršení zeminy na pozemcích p. č. 1854/1, 1854/2 a 1854/3 došlo k jejímu sesunutí na pozemky sousední, na nichž jednoznačně terénní úpravy povoleny nebyly (mimo jiné se zemina sesunula i do prameniště Vážanského potoka). Z toho, že se určitá část navezeného materiálu nachází mimo původní pozemek p. č. 1854, pak stavební úřad vyvodil, že terénní úprava překročila povolený rozsah a jako celek je tedy nepovolená. Žalovaný k popsaným úvahám takřka nic podstatného nepřipojil, vyjma zmínky, že „*za součást terénní úpravy je třeba počítat i svahování, včetně paty svahu*“. Dále žalovaný ve svém rozhodnutí zmínil, že posuzovaná terénní úprava „*podstatně změnila vzhled prostředí a odtokové poměry v území*“ a že „*na dotčených pozemcích došlo ke změně terénu v celém jeho rozsahu, přičemž žádná část původního terénu nezůstala zachována.*“

[20] Nejvyššímu správnímu soudu nezbývá než ztotožnit se s posouzením krajského soudu, že takto formulovaná odůvodnění rozhodnutí obou správních orgánů jsou (i ve svém součtu) nedostatečná. Stavební úřad i žalovaný zcela mlčí o tom, zda terénní úpravy provedené na bývalém pozemku p. č. 1854 překročily povolený rozsah či nikoliv, pokud jde o jejich celkovou výšku, tvar, případně složení. Dovozovat nepovolenost terénní úpravy jen ze samotného faktu, že došlo k sesunutí její části na sousední pozemek, podle Nejvyššího správního soudu bez dalšího nelze. K takové události může, zejména v geologicky nestabilním území, dojít působením vnějších vlivů i při provádění povolené terénní úpravy, kde stavebník postupuje zcela v souladu se schválenou stavební dokumentací. Jistě by nikoho ani nenapadlo v takové situaci nařizovat stavebníkovi, aby „za trest“ odstranil celý výsledek dosud legálně provedených prací. Stavební úřad by mu na základě výsledků kontrolní prohlídky stavby uložil pouze odstranit zeminu z pozemků, kam se bez jeho zavinění sesunula, a přijmout opatření, aby se situace neopakovala. Správní orgány přitom nesnesly dostatek důvodů, proč by tento případ měl být posuzován odlišně. Žalovaný ve svém rozhodnutí netvrdí, že by navezení zeminy na sousední pozemky bylo výsledkem záměrného rozšíření základny celé terénní úpravy, ani že by bylo nutným následkem překročení povoleného rozsahu navážky zeminy na pozemky vzniklé z pozemku p. č. 1584 (což nelze vyloučit). Jelikož k otázce legality provedených terénních úprav na bývalém pozemku p. č. 1584 se správní orgány nijak nevyjádřily, nezbývá, než prozatím vycházet z předpokladu, že na ně nahlížejí jako na povolené, resp. odsouhlasené

stavebním úřadem. Z toho důvodu se jeví jako zcela odpovídající úvaha krajského soudu (opřená o rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. listopadu 2008 č. j. 2 As 53/2007 - 111), že nebylo přiměřené nařídit stavebníkovi odstranit celou terénní úpravu jen kvůli tomu, že se její okrajové části nacházejí na pozemcích třetích osob.

[21] Lze tedy shrnout, že odůvodnění rozhodnutí žalovaného tak, jak nyní stojí, by postačovalo, pokud by stavební úřad přistoupil pouze k nařízení odstranění sesuté zeminy z pozemků sousedících s pozemky vzniklými rozdělením pozemku p. č. 1854 (včetně pozemků žalobce p. č. 1852 a 1855), které nejsou pokryty souhlasy stavebního úřadu s terénními úpravami. Rozšíření výroku rozhodnutí též pozemky, kde byly terénní úpravy (v blíže neurčeném rozsahu) v minulosti odsouhlaseny, možné je, avšak muselo by být podpořeno přesvědčivou argumentací. Stavební úřad ani žalovaný ve svých rozhodnutích nevysvětlují, proč by nebylo možné odtěžit pouze sesunutý materiál až po hranici pozemků patřících žalobci (resp. jeho právnímu nástupci), na nichž byly terénní úpravy povoleny, a nebezpečí dalších sesuvů zabránit vhodně stanovenými podmínkami. Nabízela se například možnost, že by stavební úřad v podmínkách rozhodnutí o odstranění terénní úpravy zakázal odtěžený materiál vršit na stávající terénní úpravy a přikázal by jej zlikvidovat v souladu se zákonem o odpadech. Zejména však z rozhodnutí není patrné, proč by stavební úřad nemohl možnému opakování téhož problému zabránit tím, že by žalobci uložil, aby zajistil terénní úpravy proti dalšímu sklouzávání materiálu na sousední pozemky dosažením stanoveného sklonu svahů a jejich zpevněním (např. osázením zelení) s tím, že pokud by pro splnění této podmínky bylo nutné nejprve odtěžit materiál z příliš prudkých svahů té části terénních úprav, které se nacházejí na pozemku žalobce, tak s ním žalobce naloží stejně jako s materiálem odstraněným ze sousedních pozemků.

[22] Nejvyšší správní soud uzavírá, že pokud chtěly správní orgány nařídit odstranění navážky též z pozemků vzniklých rozdělením dřívějšího pozemku p. č. 1854, tak měly (a v dalším řízení mají) dvě možnosti. Zaprvé měly přesvědčivě odůvodnit, proč nelze technicky zajistit svahy terénní úpravy proti dalšímu sesouvání, a to ani tím způsobem, že by stavebníkovi nařídily za tímto účelem odebrat dostatečné množství materiálu z okrajových částí terénní úpravy. Jedině tak by bylo oprávněné tvrdit, že odstranění celé terénní úpravy (včetně její odsouhlasené centrální části) je sice nechtěným, ale nutným důsledkem faktu, že došlo k jejímu částečnému sesunutí mimo pozemky, na nichž byla povolena. Žádné úvahy o nemožnosti zajištění svahů před dalším sesouváním nicméně správní orgány neučinily. Pokoušela se je doložit až stěžovatelka v řízení o kasační stížnosti. Na to je však již v této fázi řízení pozdě. Stěžovatelka nemůže dodatečně kompenzovat nedostatek odůvodnění žalovaného ve fázi soudního řízení (nemohl by to ostatně úspěšně učinit ani sám žalovaný, srov. k tomu výše citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 As 51/2003-58). Navíc odborné dobrozdání předložené stěžovatelkou bylo zpracováno až v lednu 2017 a krajský soud – jak již bylo výše řečeno – rozhoduje podle právního a skutkového stavu, jaký tu byl v době vydání napadeného správního rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

[23] Druhá možnost pak byla, že se správní orgány mohly pokusit dovodit, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jsou i terénní úpravy provedené na pozemcích vzniklých z pozemku p. č. 1854 v rozporu s vydanými souhlasy. Pak by bylo možno vyjít z toho, že

terénní úprava je nepovolená v celé ploše, a proto je nutné nařídit ji odstranit jako jeden celek. Pro takový postup by bylo možné najít oporu například v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. listopadu 2014, č. j. 6 As 207/2014 - 36, kde soud uvedl: *„Je praktické řízení o souvisejících nepovolených stavbách spojovat spíše než je rozdělovat do samostatných řízení. Tím se pouze znepřehlední procesní situace, ale stavební úřad se ani takovouto „procesní parcelací" nemůže vyhnout věcnému posouzení souboru vzájemně souvisejících staveb či stavebních změn jako celku. Z toho důvodu Nejvyšší správní soud aproboval např. postup stavebního úřadu, který předmětem řízení o odstranění stavby učinil celý soubor terénních úprav, jež by každá jednotlivě povolovacímu režimu podle stavebního zákona nepodléhaly, avšak ve svém souhrnu tvořily nepovolenou motokrosovou dráhu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. května 2014, č. j. 4 As 162/2013 - 53).*"

[24] Ani zde však správní orgány potřebnou argumentaci nenabídly a mezery v odůvodnění jejich rozhodnutí se snaží zaplňovat až stěžovatelka v kasační stížnosti. Teprve zde se objevuje úvaha, že terénní úpravy na pozemcích p. č. 1854/1, 1854/2 a 1854/3 jsou nelegální proto, že se zásadně odchýlily od deklarovaného účelu, tedy že místo motokrosové dráhy zřídil stavebník skládku stavebního odpadu, čemuž odpovídá i materiálové složení násypového tělesa (stavebník přitom v dokumentacích pro jednotlivé stavební souhlasy sám deklaroval, že zemina nebude znečištěna odpadem ani sutí či velkými kameny). V napadených správních rozhodnutích však nelze vystopovat ani náznak takovéto úvahy, natožpak aby byla podložena např. sondami do tělesa terénních úprav za účelem posouzení jeho složení. Obdobně pokud jde o překročení odsouhlasené výše terénních úprav, není v napadených správních rozhodnutích obsažena žádná argumentace. Žalovaný se spokojil jen s lakonickými zmínkami, že na dotčených pozemcích došlo ke změně terénu v celém jeho rozsahu a že provedená terénní úprava podstatně změnila vzhled prostředí, aniž by tato fakta důkazně podložil či z nich dále cokoliv vyvozoval. Nepokusil se například vůbec porovnat stavebníkův popis záměru v jednotlivých dokumentacích pro stavební souhlasy (*„úpravy stávajícího terénu sportoviště zeminou a vytvoření nových terénních skoků"*) se skutečnými výškovými profily násypového tělesa nad původním terénem (potřebné řezy měl přitom k dispozici ve spise v rámci výpočtu kubatur, který zpracovala v listopadu 2013 geodetická kancelář JBS, s. r. o., s využitím informací o profilu původního terénu ze systému ZABAGED Českého úřadu zeměměřického a katastrálního). Potřebné úvahy nelze spatřovat ani ve stručné a obecně formulované zmínce žalovaného, že terénní úprava ovlivnila odtokové poměry v území. Ačkoliv i sám stavebník v dokumentacích pro stavební souhlasy deklaroval, že terénní úpravy nebudou bránit odtoku dešťových vod, je opět odůvodnění žalovaného v tomto směru nedotažené, jelikož není podrobněji rozvedeno, v čem má vliv na vodní poměry spočívat a zda jeho bezprostřední příčinou je skutečně rozsah či způsob provedení terénní úpravy na pozemcích, jež vznikly rozdělením pozemku p. č. 1854, a nikoliv pouze sesunutí zeminy z jejích okrajů.

[25] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že Krajský soud v Brně dospěl ve svém rozsudku ke správnému právnímu závěru, že žalovaný nedostatečně zdůvodnil, proč bylo třeba nařídit odstranění navezeného materiálu ze všech pozemků uvedených ve výroku prvostupňového rozhodnutí, což ovšem neznamená, že to není možné. Takový výrok však musí být řádně odůvodněn. Z toho důvodu vyhodnotil Nejvyšší správní soud kasační

stížnost proti rozhodnutí krajského soudu v souladu s § 110 odst. 1 větou druhou s. ř. s. jako nedůvodnou a zamítl ji.

IV. Náklady řízení

[26] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., aplikovaného na základě § 120 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

[27] Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Totéž platí pro žalovaného. Žalobce měl ve věci plný úspěch, Nejvyšší správní soud se však výjimečně z důvodů zvláštního zřetele hodných podle § 60 odst. 7 s. ř. s. rozhodl, že mu náhradu nákladů řízení proti procesně neúspěšné stěžovatelce nepřizná. Stěžovatelka totiž podala kasační stížnost hájevši závažný veřejný zájem, jemuž hrozí vážná újma (viz usnesení o nařízení předběžného opatření č. j. 6 As 6/2017 - 75 ze dne 1. února 2017), přitom původcem této hrozby je sám žalobce. Neúspěch její kasační stížnosti pak byl vyvolán vadami odůvodnění odvolacího rozhodnutí žalovaného, který se plně k důvodům kasační stížnosti připojil, nejeví se proto za daných okolností spravedlivým klást jí tento procesní neúspěch v podobě uložení povinnosti nahradit náklady řízení k tíži.

[28] Pokud jde o ostatní osoby zúčastněné na řízení, Nejvyšší správní soud jim v řízení neukládal žádné povinnosti, z jejichž plnění by jim mohly vzniknout náklady. Žádná z osob zúčastněných na řízení ani nenavrhla, aby jí soud přiznal náhradu jiných nákladů řízení z důvodu hodných zvláštního zřetele (§ 60 odst. 5 s. ř. s.), proto jim nebyla žádná náhrada přiznána.

[29] Protože Nejvyšší správní soud vzhledem k vynesení rozsudku ve věci již nerozhodoval o návrhu stěžovatelky na vydání předběžného opatření vůči BIKE PARK, z. s., rozhodl současně o vrácení zaplaceného soudního poplatku za tento návrh podle § 10 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a to ve lhůtě podle § 10a citovaného zákona.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. února 2017

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu